

Бренд није императив

Александрија Ајдуковић портретише случајне пролазнике, моделе натуршчика и разоткрива утицаје који имају мода, поп-култура и животни стил неурбаних средина на свакодневицу и обрнуто

U Boreliju, bivše Borovo. Na Benovom brdu, preko puta crkve. Meni su jako udobne.

Из циклуса „Front black peeping toe’...”

Поетика стваралаштва Александрије Ајдуковић, чије су фотографије и видео радови изложени до 23. октобра у Салону Музеја савремене уметности Београд на самосталној изложби под насловом „No name Rivijera”, може се лоцирати у простору између чистог документарног приступа, у којем нема готово никакве интервенције зарад инсценирања, и оне од тога потпуно удаљене позиције у којој уметник до најситнијих детаља ствара имагинарну сцену која у реалности не постоји. Како нам ауторка сама каже, а о чему је Достојевски већ одавно говорио, нема ничег фантастичнијег од реалности. Њене су интервенције, стога, минималне, а сценографија и ликови аутентични.

Иако, како објашњава Уна Поповић, кустоскиња Салона МСУ и саме изложбе, није реч о ретроспективи у класичном смислу, радови који се налазе пред публиком представљају једну врсту пресека ауторкиног рада. Њен је фокус на хибридни моделима појавности, на супкултурним аутентичним миљеима и њиховим протагонистима, појединцима који не потпадају под савремене императиве брендирања било које врсте.

– Изложба је замишљена као извештај мали медијски догађај, презентација радова у различитим медијима: дигитална фотографија, полароид, видео, 16-милиметарски филм... На поставци је представљен део фотографских циклуса који су настали раније, неки и пре више од десет година („Тигрице”, „Слични”, „Кинези”, „Модни журнал...”) како би се указало на аутор-

кино вишегодишње уједначено промишљање, али и направила јасна веза са новијим пројектима („Донаторке”, „Regional Animal Print” – видео рад и филм) који се уједно могу посматрати као надоградња старих – каже кустоскиња.

Упитана на који начин бележи феномене у вези са савременим животом Александрија Ајдуковић објашњава да кроз портретисање случајних пролазника, модела натуршчика или окружења која су по својој природи универзална долази до разоткривања утицаја који имају мода, поп-култура и лајфстајл неурбаних средина на свакодневицу и обрнуто.

– Већина људи које фотографишем знају да су предмет мог интересовања, али се њихова имена не појављују, њихова експресија довољно је јака да именовање није потребно. Са некима радим потпуно спонтано, без икаквих упутстава, док некима дам смернице онога што истражујем. На тај начин испитујем и како то што кажем или не кажем утиче на њихову перцепцију мог рада. Битно је рећи да се међу нама свакако развије однос одобравања. Чак и када ме не разумеју најбоље, као што је то случај био током снимања у Прагу, атмосфера међу нама била је таква да се поверење одмах појавило. Када су у питању предели и они су анонимни, али је јасно на шта реферишу: на једну врсту гламура трећег света, којем сви ми понекад, живећи овде, некако припадамо – прича наша саговорница, која додаје да је боја на фотографији оно што је занима, оно што је покреће, док јој је црно-бела техника тек у последње време постала занимљива.

Ауторка посебно истиче везу коју је успоставила са Уном Поповић и отворену комуникацију и сарадњу која се развила, а која је допринела да се на најбољи начин повежу различите фотографске целине, потенцира однос између фотографије и видео записа, укаже на уметничку склоност ка употреби различитог ликовног језика: документарног, дневничког, биографског до критичког, склоног пародији.

Александрија Ајдуковић (1975, Осијек) дипломирала је фотографију на Академији уметности БК Универзитета у Београду, у класи Милана Алексића. Завршила је мастер студије у Новом Саду, у класи Ђорђа Одановића. Била је гост студент Марине Гржинић на класи за постконцептуалну уметничку праксу на бечкој Ликовној академији. Тренутно је на докторским студијама на Факултету драмских уметности. Двострука је финалисткиња награде „Димитрије Башичевић Мангелос”, добитница „Henkel Art Award” за младог уметника 2005. и награде 45. Октобарског салона. Реализовала је значајан број самосталних и групних изложби у земљи и иностранству. **М. Димитријевић**